

I 1880 årenes Norge var det en rik oppblomstring av alle typer av foreningsliv. "Assosiasjonsaanden" var levende, og et mylder av nye klubber og foreninger ble stiftet. Men mange av disse ble bare døgnfluer som raskt forsvant. Men foreningen for skyttersaken slo rot og var liv laga. Det startet som en ideell og svært så patriotisk bevegelse som skulle styrke landets forsvarsevne.

Det første "folkebevæbningslag" ble stiftet 29. januar 1881 i det daværende "Nordre Trondhjem's Aamt".

Siljan, eller mere korrekt "Slømdal" som bygda hette helt til 1917, fikk også sitt "Folkebevæbningslag" i 1881. Det er derfor dekning for å feire Siljan Skytterlag's 100 års jubileum i år, selv om virksomheten har vært nede i bølgedaler og periodevis har gått helt i stå.

Som formann i stiftelsesåret 1881 er oppført Petter S. Øverbø.

Laget hadde sin skytebane ved Solbakken, og 55 skyttere var i aktivitet helt fra starten. Den første "blinken" på skytebanen var ei steinhelle som var satt opp på 100 alens hold.

Gamle folk i bygda kan fortelle at denne steinhella nå ligger nedgravd i ei stikkrenne i nærheten av den første banen.

Ved Geitekleiv var det satt opp pappskiver på 200 alens hold.

Riflene som ble brukt de første årene var kammerladningsgeværer.

Det er kanskje på sin plass å fortelle litt om disse våpnene. De er en mellomting mellom munnladnings- og bakladningsgeværer utstyrt med utvendig hevarm for å skille løp og bakstykke. Kruttladningen tennes med tennhette og slaglås. Med andre ord et ganske brysomt våpen. Men etterhvert kom så Remingtonriflene, og fra 1894 ble "Kragen" innkjøpt til det norske forsvar, og da varte det ikke lenge før skytterlagene kunne ta dette flotte våpnet i bruk.

Folkebevæbningslagene og Centralforeningen Skytterlag ble i 1893 slått sammen i en organisasjon etter et Stortingsvedtak, og der har vi spiren til det Frivillige Skyttervesen vi har nå. Det er påtakelig hvor nært knyttet skyttersaken var til landets forsvar. Skytterlagsinstitusjonen var fram til århundreskiftet faktisk en forskole for hærens rekrutter.

Men vi må tilbake til Siljan.

Laget hadde stor aktivitet den første tida, men så dabbet det av, og etter 1885 var aktiviteten kommen ned på et bunn-nivå

Den som på nytt blåste liv i Siljan Skytterlag var sersjant Anders Kiste. Han samlet interesserte skyttere til et møte på Kiste våren 1901, og her ble han valgt som formann.

Skytingen på denne tida foregikk på Skobba.

Det finnes desverre ikke noen skriftlige kilder fra lagets virksomhet de første årene etter 1900. Det eldste skriftlige som foreligger er "Skytebok for Slømdal skytterlag 1910."

Skrivet til
jubileumsposter
1981.

I denne lille boka er skytternes navn sirlig innført med fødselsår og oppnådde skyteresultat på 200- og 400 m. Det ble også skutt på 600 m, men her var deltakelsen dårlig. Dette året var det manntallsført 34 skyttere og skytterlaget var i vekst.

Det var i lengden lite tilfredstillende å ikke ha egen skytebane. Skytterlagets nåværende baneanlegg ble påbegynt i 1910 og stod ferdig til bruk i 1912. Dette prosjektet ble gjennomført takket være støtte fra Siljan Kommune, Treschow-Fritzøe, og ikke minst takket være helhjertet innsats fra medlemmene i laget.

Det sier litt om interessen blandt bygdefolket at det ble holdt basarer til inntekt for skytebanen, blandt annet i den eldgamle Serklandstua som nå står på Brekke Museum i Skien.

Kjersti Røed hadde til og med en liten forening som sirkulerte rundt på de forskjellige gårdene, og hvert møte hadde basar til inntekt for skyttersaken.

Den høytidelige åpning av skytebanen ble markert med Kretsstevne våren 1912.

Etter 1919 foreligger det sirlig førte "Forhandlings- og Regnskapsprotokoller", og disse gir et godt inntrykk av virksomheten i Siljan Skytterlag.

Skytterlaget hadde et nært samarbeid med Siljan fril. ungdomslag, og samlinger og fester foregikk på lokalet på Fagerlund. Skytterlaget støttet faktisk laget økonomisk. I 1922 innvilget styret et rentefritt lån på 500 kroner til ungdomslaget mot at, som det heter i protokollen: får låne huset med nødvendig inventar til møter, fester og feltmanøvrer.

Siljan Skytterlag hadde også samarbeid med Øvre Siljan Idrettslag, av og til også nevnt som Øvre Siljan Skytterlag. Dette laget ble støttet med ammunisjon, enkelte år ble mer enn 1000 patroner sendt oppover til Grorudtraktene. Formannen i Øvre Siljan Idrettslag kunne etter et styrevedtak tiltre Skytterlagets styremøter.

Det er nesten vemodig å lese utgiftspostene i regnskapsboka disse årene. Et skudd kostet i 1922 13 øre og tomhylsene ble betalt med 3 øre.

Medlemmene i Siljan kjøpte mange rifler i begynnelsen av 20 årene. Geværene var sterkt subsidiert og prisen til skytterne var 40 - 50 kr. for en ny Krag. Skulle du bytte løp, kostet det 10 kroner, men halvdelen av summen ble dekket av Samlaget.

Dette var en blomstringstid for Siljan Skytterlag som hadde 60 - 70 aktive 30. skudds-skyttere og var det største laget på bygdene i området.

Men tidene slulle snart fortone seg dystre.

Etter jobbetid og oppgangsperioder fulgte depresjoner, urolige tider med arbeidsløshet, konflikter i samfunnet der arbeidsgiver- og lønns-takere tørnet sammen i streiker og lock-out.

Alt dette gikk hardt utover ei bygd som Siljan der så mange var sysselsatt i jord- og skogbruk.

Skytterlagets økonomi ble gradvis svakere og aktiviteten minket. For oss kan det virke som en latterlig pris med 13 øre for et skudd, men når en skogsarbeider bare tjente noen få kroner etter en lang og hard arbeidsdag, er det klart at de fleste fikk nok med å berge det daglige brød og holde pantefuten unna gårdstunet.

La oss ta et lite eksempel fra regnskapsboka for 1927.

Der er oppført navnene på to mann som skylder laget for utlevert ammunisjon. For den enes vedkommende var gjelda kr. 1.75 mens den andre skyldte hele 2 kroner til laget.

I 1929 var det kun 9 30 skudds-skyttere igjen i laget, og etter årsmøtet i 1930 gikk Siljan Skytterlag inn i en dvaletilstand som varte i 15 år.

Det varte ikke lenge etter frigjøringsdagene etter annen verdenskrig før Siljan Skytterlag startet opp på ny frisk enda en gang.

30. juni 1945 møttes flere skyttere til styremøte, og dette valgte Olav Sørensen til formann, et tillitsverv han skjøttet helt til 1952. Etter kort tid var banen klar igjen og skytingen kunne gjenopptas. Den første tida etter krigen var det problemer med rifler og ammunisjon, men dette var jo bare et forbigående fenomen.

Tilslutningen økte stadig, og i 1949 var faktisk hver 10. Siljansokning aktive skyttere.

Året 1951 var rikt på "jubileumsfeiring" i det man regnet lagets alder fra nyoppstartingen i 1901, og ikke fra den første starten i 1881. Jubileumsfesten ble avviklet på Vindfjellhytta, og laget arrangerte stort jubileumsstevne i mars 1951.

De siste 30 årene har det vært jevn aktivitet i laget, Siljan Skytterlag har aldri fostret de store toppene i landsmålestokk, men de seinere år kan det vises til gode juniorresultater. Det satses godt på instruksjonsplanet og dette arbeidet vil nok snart gi resultater.

I ei skogsbygd som Siljan er det klart at jaktskyting er en populær sport. I sommer og høst har hele 121 jegere avlagt skyteprøven for storviltjegere på Siljanbanen. Det var vel derfor ikke uten grunn at Siljan Skytterlag av Direktoratet for Jakt og Ferskvannsfiske ble valgt som et av flere prøvelag for gjennomføringen av den nye og endrede skyteprøven.

Siljan Skytterlag har i alle år hatt et nært og godt samarbeide med "Fjelluglen". Dette laget har de siste åra vært uten egen bane, og "Fjelluglen's" skyttere har derfor leid seg plass i Siljan.

Disse to lag hadde forresten i mange år gående en innbitt "fight" om et flott sølvtrofé. Dette var en lagskonkurranse, og Siljan-skytterne avgjorde kampen til sin fordel sommeren 1920. Hele det seirende lag ble avfotografert og bildende innkjøpt til Skytterlaget. Det er moro at denne flotte pokalen fremdeles sirkulerer i laget som en evigvarende vandrepokal.

I 100 års jubileumsåret 1981 har Siljan Skytterlag markert seg utad med et jubileumsstevne 30. - 31. mai, en konkurranse som samlet 260 deltakere. Før dette stevnet fikk skytebanen en lenge etterlengtet ansiktsløfting idet standplassen ble innebygget, noe alle skytterne vet å sette pris på.

Endelig punktum for årets feiring blir jubileumsfesten på Vindfjellhytta 5. desember.

Det er en livskraftig hundreåring som jubilerer. Siljan Skytterlag er dypt rotfestet i bygdas sosiale liv. Skytebanen høyt oppe i lia over det blinkende Øverbøtjernet er et populært møtested, om det nå er treningskveld eller konkurransedag med nerve og spenning, men her er det også plass for kameratslig samvær der praten går livlig over kaffekoppene.....

Helt til slutt skal vi gi en oppramsing av lagets formenn gjennom 100 år:

1881	Petter S. Øverbø	1929	Hans Øverbø
1882	M. Olsen	1930	Olav Øverbø Høiseth
1883-			
1885	Petter S. Øverbø	1945-	
1901	Anders Kiste	1952	Olav Sørensen
1902	Mathisen Teie	1953-	
1903-		1955	Ole Knutsen
1915	Knut Engelstad	1956 -	
1916	Solve Øverbø	1957	Arne Kjølnes
1917	Solve Øverbø	1958 -	
1918	Jakob Serkland	1959	Helge Solberg
1919	Kristen Thorsholt	1960 -	
1920	Peder Tveiten	1962	Åge Jørgensen
1921	O.N. Øverbø	1963 -	
1922	Alfred Gurholt	1964	Torbjørn Plassen
1923	Jakob Øverbø	1965	Ivar Kjølnes
1924	Hans Øverbø	1966 -	
1925	Olav S. Øverbø Høiseth	1978	Arne Kjølnes
1926	Peder Nordbø	1979 -	
1927	Ole Tveiten	1980	Åge Jørgensen
1928	Alfred Gurholt	1981	Bjørn Bakken

Siljan, 5.12.1981

Tor S. Lindgren